

SLOVENSKI NAROD.

Izha'ja vsak dan s' večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Cesarica Elizabeta.

Genevi se je v soboto popoldne izvršil zločin, kakor ga grozovitejšega in ostudnejšega ne pozna zgodovina tistega zverinstva, ki tiči v človeški naravi, ter se le prerado izvije iz jarma, v kojega ga ukujeta odgoja in civilizacija. Nek laški anarhist je umoril presvitlo cesarico na obali prekrasnega Lemanskega jezera. In danes — to smelo trdimo — trepeti celi svet pod vtisom tega v nebo vpijočega zlodejstva. Nikdo ni mogel take hudobije pričakovati, najmanj pa od človeka, ki je rojen v tujini, in ki morda v Avstriji še živel ni, ki se tedaj ne more sklicevati na to, da bi mu bila naša država kako krivico delala. In resnično, že s čisto človeškega stališča mora se priznati, da je ta čin anarhistične bestijalnosti vsakemu, in naj je najstrožji republikanec, do cela neumljiv. Tu pride v svobodno, divno Švico soproga mogočnega vladarja. Vsak Evropejec, ki ima količkaj omike, pozna njeno življenje. To njeno življenje je kakor v zlatu vezana knjiga, a listi v nji bili so že poprej popisani s krvjo in s solzami. Od kar smo jo spoznali v Avstriji, videla se je nam kakor vila, ki se ne prikazuje vsakemu, ki pa je vsikdar vidna tam, kjer naj se izkaže hitra pomoč siromaštvu in revščini. Ni ga človeka in naj si je anarhist, ki bi mogel opravičeno trditi, da je cesarica Elizabeta v teku svojega življenja bodisi najmanjšo krivico komu provzročila. Bila je kakor angel, ki je ne prestando obdajal svitli prestol našega vladarja, ali ob njeni rakvi dajejo ji hvaležni narodi avstrijski svedoštvo, da se ni nikdar vtikala v politiko, in da torej tudi politične krivice nikomur ni provzročila. In pri tem, da si rojena na bliščečih višinah človestva, da si jo je od zibel do zadnjega trenutka obdajal svit, ki pada od vladarske krone, živela je dostikrat življenje, za koje bi je naj zadnji berač ne bil smel zavidati. V krono, koja je obvijala krasno ji glavo, vpleteno je bilo v istini polno trnja in njeno srce je dostikrat stiskalo se v bolestih, da je postala končno kakor nekak ženski Ahasver, zaman išoč širom svetom tolažbe za izmučeno svojo dušo, v kojoj je neizprosna usoda zasekala toliko skelečih ran. In ravnokar se je bila komaj in s težavo ubranila bolezní, koja jo je nam ugrabiti hotela, in niti

ne vemo, se je li popolnoma ozdravila, in niti ne vemo, je li morda dnovi življenja itak niso bili že šteti. In zdravje utrditi, podala se je zopet mej snežnobela gorovja poprej ji tako gostoljubne Švice, takorekoč bolnici porinil je v srce smrtonosno bodalce razzverinjeni Lah, ter učinil dejanje, kojega se bode človeštvo sramovalo, dokler če zemlja stoji. Brez povoda umoriti slabotno žensko, to je največje divjaštvo, kojega izven civilizovane Evrope morda nikjer ne nahajaš. Ravno zategadelj napravlja Genevski umor vtise, ki presunja vsako človeško misleče srce. Nji pa, ki je padla pod morilčevo roko, spletla se je avreola mučeništva, in poznejšim rodovom veljala bode za svetnico, ki je morala siloma umreti, da si je bila plemenito, dobrotljivo, Bogu in ljudem dopadljivo bitje.

Nekaj tolažbe nam ostaja! Besni morilec, vodeč bodalce, živel je brez dvojbeno v veri, da s svojim dejanjem doseže namene, kojim služi najbolj prismojena politična stranka, to je anarhistična stranka. Nikdar se morilec ni bolj prevaril, kakor se je prevaril Lucheni! Prestole hočejo izpodnesti, pokopati in pokončati hočejo vsako vladajočo avtoriteto, in ker nimajo prepričevalnih argumentov, pograbi po brušenem orožju, in umor jim je glavni in jedini argument. Ničesar ne dosežejo; nasprotno, tam kjer svoja zlodejna dejanja učinjajo, tam požene seme, koje hočejo zatreti, toliko bujnejše. To kaže se tudi v tem slučaju. Nas vseh oči obračajo se do vladarja, ki je zgubil svojega življenja družico, in vsak podanik ima najglobokejše sočutje z njim, na kojega se usipa toliko bridkostij. Pri tacih slučajih tuge in žalosti se šele prav jasno pokaže, kako tesno zvezani so vsi rodovi Avstrije s svojo dinastijo; in dinastični čut poganja cvetove, kakor si jih drugače niti v domišljiji nismo mogli predočevati. In prav je tako. Tudi Slovenci se ne sramujemo dinastičnih svojih čutov in ob krsti cesarice Elizabete pokazalo se je, kolik zaklad teh čutov hranimo v svoji sredi. Ob ti krsti pa imamo pred vsem željo, da nam bi Bog vsaj cesarja ohranil še dolgo vrsto let, in da bi nam njega posvečeno telo obvaroval pred morilnim orožjem, kojemu je — kakor cvet sredi polja — padla v žrtev cesarica Elizabeta, koji bodi ohranjen večni spomin!

Cesarica Elizabeta se je rodila v Posenhofenu pri Monakovem dne 24. decembra 1837 kot druga hči vojvode Maksa Josipa bavarskega in vojvodinje Ludovike. Vojvoda Makso Josip je ljubil priprosto meščansko življenje in je v tem duhu vzgojil svoje otroke. Njegov ljubljenec je bila poznjša cesarica Elizabeta.

Leta 1853. se je cesar s svojimi stariši mudil v Ischlu in tam je bila tudi lepa princezinja Elizabeta. Na cesarjev rojstni dan je prišla vsa rodovina k maši in vse občinstvo se je čudilo, kako to da je cesarjeva mati svoji najmlajši netjakinji in cesarjevi sestričini prepustila častni prostor. Po maši je cesar peljal princezinjo pred altar in rekel župniku: „Gospod župnik, blagoslovite naju, to je moja nevesta“, a grofu O'Donnellu, kateri je bil cesarju leto poprej rešil življenje, pobivši napadalca Libenya, je cesar tisti dan rekel: „Šele zdaj čutim, kako sem Vam hvaležen, da ste mi rešili življenje“.

Dne 24. aprila je bila poroka. Vsa država je hotela ta dan slovesno praznovati, a cesar je odredil, naj se za šumne veselice namenjeni denar porabi v dobrodelne namene. V zvezi temu je dunajsko mesto slovesno in sijajno praznovalo dan, ko je kardinal Rauscher blagoslovil cesarsko dvojico, in isto tako so ta dan praznovala vsa druga mesta. Cesar je daroval takrat 200.000 gld. za podporo siromakov, cesarica pa 50.000 gld.

Dne 5. marca 1855. l. je mlada cesarica povila svoje prvo dete, nadvojvodinjo Sofijo, katera je že dve leti pozneje umrla, dne 12. julija 1857. je prišla na svet sedanja bavarska princezinja Gizela, dne 21. avgusta 1858. pa je bil v Laksenburgu rojen prestolonaslednik Rudolf.

Leta 1859. je cesarica nevarno obolela in je morala iti na otok Madeiro iskat zdravja, kjer pa se ji zdravje ni popravilo popolnoma, tako da je morala iti še na otok Kif, kateri se jej je tako priljubil, da si je tam mnogo let pozneje zgradila posebno vilo. Šele avgusta meseca l. 1862. se je cesarica vrnila na Dunaj.

Dne 22. aprila 1868. je cesarica v Budimpešti povila svoje zadnje dete, nadvojvodinjo Valerijo.

Madjarom se je cesarica nenavadno omilila. Naučila se je madjarski in se močno zanimala za madjarsko literaturo. Ko je l. 1876. umrl Deak ga je cesarica v žalni obleki prišla kropiti in je na krsu položila krasen venec. Te izredne pijetete niso Madjari nikdar pozabili.

Leto 1881. je bilo za cesarja in za cesarico jako veselo. To leto se je poročil prestolonaslednik Rudolf z belgijsko princezinjo Štefanijo.

Dan največje žalosti za cesarico pa je bil 30. januarij 1889. l., ko je na tragičen način končal svoje mlado življenje prestolonaslednik Rudolf. Grof Hoyos je tisti dan pridrtil v cesarski dvorec ter nesrečni materi sporočil smrt jedinega sina. Kaj je cesarica takrat trpela, se ne da popisati. Cesarica je sama sporočila cesarju grozno vest in zajedno z njim naznanila silno nesrečo nadvojvodinji Štefaniji. Ko so nadvojvodo Rudolfa pokopali je bila cesarica tako slaba, da se ni mogla pogreba udeležiti. Pred pogrebom je prišla v dvorno kapelo in tam kleče dolgo ihtela in molila. Nekaj dni po pogrebu je izšla cesarjeva zahvala za dokaze sožalja,

v kateri je rečeno mej drugim: Za koliko se imam v teh dneh žalosti zahvaliti moji preljubljeni ženi, cesarici; ne da se popisati in povedati, kako velika opora mi je bila. Bogu ne morem biti dovolj hvaležen, da mi je dal za življenje tako spremljevalko.

Leta 1897. dne 4. maja je cesarico zadela nova velika nesreča. Nje najmlajša sestra vojvodinja d'Alençon, je pri požaru dobrodelnega bazara v Parizu zgorela.

Cesarica je bila že od smrti nadvojvode Rudolfa vedno boleha in je živela zase in svoji rodini. Najbolje ji je delo potovanje. Lansko zimo je cesarica obolela za unetjem živcev in mišic (nevritis), katera bolezen jej je prouzročila toliko silnejše bolečine, ker je že dolgo časa boleha za anemijo in po več nočij ni zatisnila očesa. Avgusta meseca letošnjega leta je šla cesarica v kopališče Nauheim od tod pa v Caux pri Territetu v Švici, kjer je našla prezgodnjo smrt.

* * *

V soboto ponoči in v nedeljo zjutraj smo dobili naslednja poročila, katera so bila natisnjena že v včerajšnji separatni izdaji, in katere tu ponavljamo. Nova poročila sledé.

Geneve 10. septembra. Ob 12. uri 45 min. popoldne. Cesarica Elizabeta je bila danes na potu mej hotelom in postajališčem ladij umorjena. Morilec je Lah. Priskočil je od strani in z nožem sunil cesarico v prsa. Cesarica je skoro padla, a se je zravnila, storila nekaj korakov in se potem zgrudila brez zavesti, tako da so jo morali na ladjo nesti.

Geneve 10. septembra. Ob 3. uri 45 min. popoldne. Cesarica se ni več zavedla. Umrla je kmalu po atentatu. Morilec jo je zadel v srce.

Geneve 10. septembra. Ob 7. uri 25 min. zvečer: Cesarica se je danes vozila po genevskem jezeru. Ko je ladja prišla v Genevo in je cesarica šla na kopno, priskočil je tuj človek in bliskoma sunil cesarico nož v prsa. Cesarica je storila nekaj korakov, potem pa se je zgrudila. Prenesli so jo krvavečo na ladjo, a ker se je videlo, da je ne kaže prepeljati v nje bivališče, nesli so jo zopet na kopno in v hotel. Na potu v hotel je cesarica s krčevitimi vzdihmi umrla. Morilec je Italijan in se zove Lucheni. Priznal je, da je anarhist. Občinstvo je morilca, ko je hotel zbežati, prijelo in ga izročilo sodišču.

Dunaj 10. septembra. Prvo obvestilo o umoru cesarice je dobil cesar sam, in sicer potom šifriranega brzojava. Pozneje sta dobila brzojavna obvestila minister zunanjih del grof Goluchowski in ministerski predsednik grof Thun. Slednji je takoj zapustil sejo ministerskega sveta in je pob hitel v cesarski dvorec. Iz ministerskega predsedstva izvedela se je grozna novica mej časnikarji, a mej vsemi avstrijskimi listi sta bila „Slovenski Narod“ in „Narodny Listy“ jedina, ki sta dobila obvestilo o umoru cesarice, kajti kmalu potem je vlada ukazala, da brzojavk o tem groznem činu ni ekspe dirati in je brzojavni urad vse dotične vesti inhibiral. Šele ob 6. uri zvečer je bilo izdano dovoljenje, ekspe dirati brzojavke, naznanjajoče žalostno smrt presvetle cesarice. Ob tej uri je tudi korespondenčni urad začel razpošiljati svoje brzojavke. Kmalu potem so izšle separatne izdaje listov, katere so se po mestu zastonj delile.

Dunaj 10. septembra. Vest, da je bila cesarica umorjena, je pretresla vse prebivalstvo. Komaj so prišle prve vesti mej prebivalstvo. Zbralo se je na tisoče ljudi pred brzojavnim uradom in pred borzo. Nihče ni mogel verjeti, da je vest resnična. V jubilejski razstavi se je šele po 6. uri raznesla ta vest. Nadvojvodi Viktorju jo je povedal namestnik grof Kellmannsegg. Nadvojvoda je ves prepaden hitel v cesarski dvorec. V razstavi so takoj pogasili vse luči in odslovili vse godbe. Vse gledališke predstave so odpovedane. Cesar je nameraval ob 8. uri zvečer odpeljati se k vojaškim vajam na Ogersko. To se seveda ni zgodilo in sploh ni gotovo, če se bodo vaje vršile. Grof Thun in grof Goluchowski sta bila poklicana v

cesarski dvorec. Okolo dvorca je še pozno zvečer zbranega na tisoče ljudstva.

Geneve 10. septembra. Morilec Lucheni je Italijan. Rojen je sicer v Parizu, a je sin italijanskih starišev ter pristojen v P. m. o. Sodilo ga bo sodišče v Genevi po zakonih tega kantona, kateri zakoni izključujejo obsodbo na smrt.

Curih 10. septembra. Atentat na cesarico se je zgodil mej hotelom „Beaurivage“ in postajališčem ladij. Morilec je priznal, da je prišel nalašč v ta namen v Genevo, da umori cesarico.

Geneve 11. septembra (uradno): Atentat na cesarico se je zgodil na prostoru mej hotelom Beaurivage in quaiom Montblanc tik spomenika vojvode Karola Brunšviškega. Morilec je prišel v spremstvu starejšega, sivo-bradatega človeka cesarici nasproti, je planil k njej in jo zabodel. Cesarica bi bila skoro padla, a se je s pomočjo svoje spremljevalke in nekaterih pasautov zravnila in je šla še sama na ladjo. Kapitan najprej ni hotel odrediti od obrežja, ker je cesarici postalo slabejše, a naposled je to vendar storil. Na ladji navzoče dame so cesarici priskočile na pomoč. Kapitan je koj obrnil. Cesarica je bila brez zavesti. Položili so jo na nosilnico, narejeno iz vesel in jader, ter jo nesli v hotel Beaurivage. Poklicali so koj dva zdravnika in duhovnika, a pomoči ni več bilo. Cesarica je proti 3. uri umrla. Morilec je bil cesarico zabodel s trivoglato pilo. Po sunku je zbežal na veliki trg, kjer bi se bil lahko skril, a dva kočjaža in jeden ribič so planili za njim, ga zasačili in ga izročili orožniku Kailerju, kateri ga je peljal na stražnico. Morilec se ni branil. Bil je tako razburjen, da je na potu jedenkrat padel. Na stražnici je priznal, da je anarhist in vpraševal: Sem li cesarico dobro zadel? Sem jo li umoril?

Dunaj 11. septembra. Po jedni verziji je dobil cesar direktno od grofinje Sztaray ob 2. uri popoldne brzojavko. Po drugi verziji sta grofinja Sztaray in general Bersevici javila umor najprej generalnemu adjutantu grofu Paarju, ob jednem je dobil obvestilo grof Goluchowski, ki se je takoj peljal v Schönbrunn in cesarju naznanil nesrečo. Cesar se je prijel za glavo, padel na stol in zaklical: „Mir bleibt doch gar nichts erspart auf dieser Welt!“ — Cesar je bil že vse letošnje leto jako žalosten in je imel čisto zle slutnje ter vedno izrekal željo, da bi bile le že jubilejske slavnosti jedenkrat pri kraju. — Princi in ministri, ki so cesarja videli, pripovedujejo, da je cesar strašno potr, da pa ima vendar toliko duševne sile, da je odredil vse potrebno.

Geneve 11. septembra. Lucheni je izpovedal, da je prišel z namenom v Genevo, da umori vojvodo d'Orleans, česar pa ni izvršil iz vzrokov, katere se brani povedati. Izvedel je le slučajno, da je cesarica v Genevi in se nato odločil, da jo umori.

Geneve 11. septembra. Neki ribič je naznanil, da je videl v petek tri moške, ki so sledili cesarici, ko je v spremstvu svoje dame hodila po tukajšnjih trgovinah.

Geneve 11. septembra. Z vladnega poslopja vihra črna zastava. Vse prodajalne so zaprte, vse javne priredbe odpovedane. Členi kantonalne vlade so prišli in corpore v hotel, da izrazijo iskreno sožalje na tragični smrti cesarice.

Geneve 11. septembra. Morilca so s stražnicami prepeljali v justično palačo, kjer je bil takoj zashšan. Morilec je dejal, da ne zna francoski in ni hotel na nobeno vprašanje odgovoriti. Pri njem so našli popotni list, kateri se glasi na ime Luigi Lucheni. Po tem potnem listu je morilec rojen leta 1873.

Geneve 11. septembra. Neposredno po atentatu je orožništvo zaprlo prostor pred hotelom Beaurivage in ga preiskalo, da najde orodje, s katerim je Lucheni cesarico umoril. Zajedno se je začelo intenzivno zasledovanje, če je imel morilec kaj sokrivcev.

Berna 11. septembra. Prva brzojavka, katero je dobil zavezni predsednik, je nazna-

njala samo, da je bila cesarica napadena, in da ni mrtva, druga da je bila umorjena s črevljarskim šilom.

Berna 10. septembra. Na vse prebivalstvo Švice je umor cesarice Elizabete naredil najgroznejši utis. Zvezni predsednik je sklical za jutri ob 10. uri dop. sejo zveznega sveta. Avstrijski poslanik je s posebnim vlakom odpotoval v Genevo.

Berna 11. septembra. Zavezni državni pravdnik se je že včeraj s posebnim vlakom odpeljal v Genevo. Zavezna vlada je bila obveščena, da potuje cesarica incognito iz Bazla v Genevo. Včerajšnji izlet pa policiji ni bil naznanjen. Lucheni je baže nekaj časa bival v Lausane, kjer je bil znan kot anarhist.

Dunaj 11. septembra ob 8. uri zjutraj. Že na vse zgodaj so drli ljudje v tiskarne po časopise. Cesar danes Schönbruna še ni zapustil.

Dunaj 11. septembra. Občinski svet ima jutri sejo. Vojaške vaje se bodo po cesarjevi odredbi vršile pod vodstvom fzm. Becka.

Dunaj 11. septembra. Jeden dvorni uslužbenec je vsled tragične smrti cesarice od žalosti zblaznel. Sinoči, ko je na tisoče ljudij stalo na Francovem trgu v ces. dvorcu, je mož, ki je bil v livreji, začel kričati: „Kje je morilec moje cesarice?“ in napadati ljudi. Orožniki so ga odpeljali v stražnico.

Karlovi vari 10. septembra. Mej gledališko predstavo je dobil srbski kralj obvestilo o umoru cesarice. Zapustil je takoj gledališče. Predstava se je suspendirala.

Bruselj 11. septembra. Ko je kraljica v Spa dobila brzojavko o umoru cesarice, se je zgrudila brez zavesti.

Pariz 11. septembra. Prvo vest o smrti cesarice je dobil minister Delcasse. Prvi list, ki jo je priobčil, je bil „Temps“, kateri je izšel ob 1/6 uri. Predsednik Faure je takoj odposlal cesarju kondolenčno brzojavko.

Pariz 11. septembra. Policiji je Lucheni povsem neznan. Mej anarhisti je znan samo neki Luccesi, kateri se imenuje Nicaise in čegar priimek je Ravachol. Ta je rojen leta 1873., je dijak in ga sodišče v Boloniji že več let išče.

Monakov 11. septembra. Vojvoda Coburg je dobil prvo naznanilo o umoru cesarice. Poklicali so princezino Gizelo, katere stanuje ob Staremberškem jezeru, v Monakovo in jo obvestili o nesreči.

Rim 11. septembra. Ministerstvo je ukazalo vsem policijskim prefekturam, naj zasledujejo, ali je Lucheni Italijan. V zapisniku anarhistov ni njegovega imena, in vlada sodi, da si je nadal drugo ime, če je sploh Italijan.

Novo mesto 11. septembra. Na trgu je godba ravno prvi komad svirala; zvedevši grozno vest, je takoj prenehala. Vse mesto je užaloščeno.

* * *

V nedeljo popoldne in ponoči smo dobili naslednja poročila:

Geneve 11. septembra. V „Tribune de Geneve“ pripoveduje člena trgovinske zbornice clermontske, Ferrand Tisset, da je stal na ladji, ko je videl, da je opirajoč se na svojo spremljevalko inle iz težka hodeč stopila na ladjo cesarica in sedla na klopi. Nekaj časa je mižala, potem pa odprla oči in je z izrazom hvaležnosti uprla na svojo spremljevalko. Tisset je poklical zdravnika Gollaya. Mej tem je bil jeden mornarjev prepiral cesaričino obleko in konstatiral malo rano, iz katere so bile pritekale samo dve ali tri kaplje krvi. Grofinja Szatray je vprašala cesarico, če jo rana boli, a cesarica je odgovorila, da ne. Kapitan Roux je v tem obrnil ladjo in jo ustavil na bregu. Mornar Goblet je v tem iz vesel in jader napravil nosilnico in na tej so Roux, Goblet, Tisset in nekateri mornarji nesli cesarico v hotel Beaurivage. Tam so poskušali, na umeten način pospešiti dihanje in so cesarico močili z Eau de Cologne in vinskimi jesibom, a nič ni pomagalo. Dr. Golay je zabodel cesarico v

desno roko in je konstatoval, da je mrtva. Malo poprej je bil prišel k cesarici duhovnik, ki se je nahajal na ladji.

Geneve 11. septembra. Policijskemu komisarju Aubertu je morilec rekel, da je prišel v Genevo, da umori princa d' Orléans, kateri pa je bil že odpotoval. Iz listov je bil izvedel za navzočnost cesarice in sklenil, da njo umori. Sledil ji je na vseh njenih potih. Nameraval je umor že v petek, toda prilike ni našel, da ga izvrši. V soboto je že od jutra pred hotelom Beaurivage čakal na cesarico. Ko je izvedel, da se hoče cesarica peljati po jezeru, skril se je za neko drevo. Pilo je držal v rokavu. Nekaj trenutkov pozneje je prišla cesarica in Lucheni je izvršil umor. Mej zaslišanjem je morilec pokazal ves svoj cinizem. Priznal je, da je že od svojega 13 leta anarhist in rekel, da bi bilo kmalu konec sedanji človeški družbi, če bi vsak anarhist storil svojo dolžnost.

Geneve 11. septembra. Navzlic vsemu iskanju se še doslej ni posrečilo, najti morilni instrument. Cesarica je bila prišla v Genevo samo v spremstvu grofinje Szatray in jednega sluga, vse druge spremstvo je ostalo v Cauxu. Policija ni bila obveščena o prihodu cesarice. Ljudstvo niti slutilo ni, da je cesarica kaj poškodovana, sicer bi bilo morilca na kose raztrgalo.

Novi York 11. septembra. Predsednik Mac Kinley je brzojavno kondoliral cesarju in rekel, da ga je strašno dejanje napolnilo z največjo žalostjo in da izraža cesarju najiskrenejše sožalje vsega prebivalstva Združ. držav.

Basel 11. septembra. Vsi švicarski listi povdarjajo veliko bolelost vsega prebivalstva in pravijo, da je sramota za Švico, da je mogel tuj bandit zlorabiti švicarsko gostoljubnost.

Geneve 11. septembra. Cesarica leži na postelji, na katero so jo položili, ko so jo prenesli. Vstop ni dovoljen nikomur. Kantonalna vlada je poslala venec s trakovi v avstrijskih in v švicarskih barvah s primernim napisom. Genevske dame so poslale nebroj vencev.

Budimpešta 11. septembra. Cesarici se postavi poseben spomenik.

Lausanne 11. septembra. Policija je aretovala 10 oseb, same ožje prijatelje Lucheni-jeve.

Pariz 11. septembra. „Agence Havas“ javlja z vso reservo, da je Lucheni identičen z anarhistom Luccesijem, kateri se je udeležil zadnje milanske revolucije in od tam pobegnil v Švico. V Curihu se je udeležil kongresa anarhistov, na katerem je bilo sedem anarhistov, mej njimi Luccesi, določenih, da umore kacega suverena.

Dunaj 11. septembra. Deželni odbor ima jutri izredno sejo. Vojaškim godbam je do dalnje odredbe prepovedano sviranje. Ves diplomatski zbor je danes kondoliral. Z vseh poslaniških palač vihrajo črne zastave, a posebno veliko s parlamenta.

Dunaj 11. septembra. Nadvojvodinja Valerija je dobila vest o smrti cesarice na gradu Wallsee in je takoj odšla na Dunaj, kamor je prišla že v soboto zvečer. Šla je takoj v Schönbrunn. Njen soprog, nadvojvoda Salvator, je prišel danes, v nedeljo, zjutraj sem, v ponedeljek pa pride princezinja Gizela.

V Ljubljani, 12. septembra.

Tiskovno pravdo proti dr. Iv. Franku, maloruskemu pisatelju, je naperila volilna komisija za dopolnilno volitev v okraju Tarnopol-Zbařař-Skalat. Dr. Franko je priobčil v dveh dunajskih listih članka, v katerih je dolžil komisijo, da je pristransko postopala z volilnimi listki na korist kandidata dr. Gladišovskega. V vseh političnih krogih galiških se živo zanimajo za izid te pravde.

Obstrukcija v ogerskem parlamentu. Ker ministerski predsednik baron Banffy ni ustregel zahtevi opozicijskih strank, ki so zahtevale od njega, naj jim natančno naznani, kaj hoče storiti za slučaj, da avstrijski parlament zopet ne bode smojen delovati v to svrhu, da se dožene nagodba, od-

ložile so se te stranke za obstrukcijo. Naznanile so, da tako dolgo ne bodo glasovale za noben dnevni red, dokler jim vlada ne da zahtevanih pojasnil. To je v zgodovini ogerskega parlamentarizma že peta obstrukcija.

Predlog ruskega carja za razoroženje je še vedno v stadiju pripravljalnih korakov. Iz Rima se bode te dni odposlal v Peterburg oficijalni odgovor tamošnjega kabineta na okrožnico grofa Muravieva o mirovni predlogih carja. Italijanski veleposlanik general grof Mora di Lavriano je dobil takoj, ko je dospela okrožnica, nalog, da izreče ruski vladi hvalo Italije za veledušno inicijativo carjevo, ter naznani, da italijanska vlada principijalno pritrdi njegovemu predlogu. V oficijalni noti se povdarja, da bode italijanska vlada z vsemi možnimi sredstvi podpirala carjev predlog. V ruski okrožnici omenjene točke se sodijo tudi v zaupnih izjavah višjih političnih krogov z resničnim občudovanjem, akopram se ne veruje, da bi se dale popolnoma uresničiti. Sodi se, da se bode iz ozirnosti do carja predlagana konferenca pač sešla, da pa bržkone ne bodejo vse države hotele vzprejeti razoroževalne predloge. Nekatere države utegnejo tudi vzdrževanje notranjega miru navajati za pretvezo, da se izognejo vprašanju razoroženja.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 11. septembra.

Včeraj dopoldne se je sešel občinski svet na izredno sejo, da tolmači čutila vsega prebivalstva povodom prežalostne smrti cesarice.

Sejo je otvoril župan Hribar, kateri je zbrane obč. svetnike — ki so bili vsi v žalni obleki — ogovoril tako le:

Slavni občinski svet!

S hiše, v kateri zborujemo, vihra črna zastava. To pomenja žalost, ki se je polastila vsega mestnega prebivalstva o pretrsujoči novici, katero nam je sinoči prinesel telegraf.

Gospoda moja! Naše dobre in mile cesarice, Njenega Veličanstva Elizabete ni več! Daleč od domovine, na obalah ženevskega jezera, kjer je iskala v svežem gorkem zraku zdravja in krepila, zapreti je morala za vedno svoje blage oči.

Toda cesarica Elizabeta — in to je, nad čemer se mora zgrazati ves svet — ni umrla naravne smrti. Padla je — v srce zadeta — pod bodalom zavrtnega morilca. Pač še niso vse okoliščine natančno pojasnene: toliko pa je iz uradnih brzojavk za gotovo posneti, da je postala žrtva one človeške zverjadi, katere si je postavila za nalogo uničiti ves obstoječi red.

Gospoda moja! Kako grozno mora uplivati na vsacega, kdor je le še iskrico človeških čutil ohranil v svojem srcu, ta dogodek! Ženska, brezbrambena ženska, bila je zavrtno umorjena. Komu bi se o taki novici ne napolnilo srce gojeva in studa do nečloveškega morilca! Tembolje pa še v tem slučaju, ko je pod morilčevimi rokami vzdihniti morala blago svojo dušo cesarica velike države, v kateri jo je vse ljubilo, spoštovalo, obožavalo.

Gospoda moja! Nenadna vest o groznem ženevskem dogodku zbudila je brez dvojbe po vsem svetu najiskrenejše sožalje in najodkritosrdnejše sočutje z vitežkim našim vladarjem, kateremu je — kakor se zdi — sojeno, da izpije kelih bridkosti do dna. Tembolje pa čutijo s cesarjem Francem Jožefom I. njegovi narodi, ki so se ravnokar pripravljali, da najsvečaneje proslavé Njegovo vladarsko petdesetletnico. In ako kaj, morejo Njegovemu Veličanstvu v teh britkih trenutkih ravno čutila milijonov sre biti v uteho in tolažbo.

Ne more pa tudi biti dvojbe, da se bode javno mnenje vsega sveta jednodušno in z vso strogostjo obrnilo proti oni peklenški mejnarodni organizaciji, katere je — vsaj drugzga razloga za ta nezaslišani umor ni mogoče najti — najobčutnejše hotela raniti blago srce jednega najplemenitejših vladarjev, kar jih pozna zgodovina, ravno v trenutku, ko je s hvaležnimi svojimi narodi proslaviti imel spomin na petdesetletno dobo slavnega in blagoslovljenega vladarskega delovanja.

Gospoda moja! Žalost in globoko ginjenost čitam na Vaših obrazih. Pooblastite metorej, da ta čutila sporočim pred vzožje Najvišjega prestola; blagi in plemeniti pokojnici, presvetli cesarici Elizabeti, pa ohranimo mi, kakor bode ohranilo vse ljubljansko prebivalstvo: večen spomin.

Obč. svet. Gogola je predlagal, naj se župan osebno udeleži pogreba in naj položi na krsto cesarice v imeni mesta ljubljanskega srebrn venec.

Obč. svet. Plantan je predlagal, naj gre takoj posebna deputacija obstoječa iz župana in občinskih svetnikov Gogole, Kleina, dr. Starčeta in Zabukovca k deželnemu predsedstvu izraziti v imenu mesta globoko sožalje.

Obč. svet je oba predloga soglasno sprejel, na kar je župan zaključil sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. septembra.

— (Izredna seja dežel. odbora.) Deželni glavar sklical je na danes zjutraj izredno sejo deželnega odbora, pri koji sta bila odbornika Murnik in dr. Tavčar pooblaščenca, da skupno z gospodom deželnim glavarjem v imenu dežele Kranjske izrazita cesarski vladi najglobokeje sočutje nad groznim umorom presvite cesarice. Dalje se je sklenilo, da se deželni glavar udeleži pogreba, in da za deželo Kranjsko položi venec na krsto veličastne pokojnice. Zgoraj omenjeno deputacijo sprejel je dvorni svetnik Schemerl, ter obljubil o izraženih čutilih poročati najvišjemu dvoru.

— (Umor cesarice) je v Ljubljani izvedelo najprej naše uredništvo in sicer po 5. uri popoldne. Vest se je kakor blisk raznesla po mestu. Dobili smo obvestilo še tako zgodaj, da smo je mogli še spraviti v list. A list bi kmalu ne bil zagledal bele dne. Deželna vlada namreč ni mogla verjeti, da bi bila ta grozna vest resnična, ker sama še ni bila o umoru obveščena, a udala se je in dovolila, da izide list, ki je prežalostno novico raznesel po slovenski domovini. Utis, kateri je naredila vest, se ne da popisati. Vse je strmelo, nihče ni mogel verjeti, da je vest resnična, zlasti ker drugi listi in tudi vlada še niso nič vedeli o njej. Šele po 8. uri zvečer so prišle druge brzojavke in tedaj je zavladovala v mestu občina žalost. Še pozno v noči so hodili ljudje v naše uredništvo vpraševati za nova poročila. Tako tudi včeraj zjutraj. Čim se je včeraj zjutraj izvedelo, da izide dopoldne posebna izdaja našega lista, zbralo se je na stotine ljudstva pred redakcijo. Komaj je prišel list v stroj, udrila je v tem silno narasla množica v tiskarniške in upravniške prostore in kar izpod stroja trgala mokre liste. Pritisk je bil tak, da so ljudje še nekaj mobilij potrli. Razprodaja listov je šla tako hitro od rok, da je bila opoldne vsa velikanska naklada razprodana in smo rešili komaj toliko izvedov, da smo jih dostavili ljubljanskim naročnikom. Zunanjim naročnikom posebne izdaje nismo mogli doposlati, ker nam je opoldne zmanjkalo kolekovanega papirja. Še popoldne so ljudje hodili z dežele po list in razdali bi bili lahko še mnogo izvodov, da smo jih imeli. Najvažnejše brzojavke iz včerajšnje posebne izdaje smo ponatisnili danes še enkrat in sicer za člankom, kjer se nahajajo tudi brzojavke, katere smo dobili včeraj popoldne in zvečer.

— (Slovenski stavbinski delavci) so danes zahtevali, da morajo italijanski delavci opustiti delo in odpotovati iz Ljubljane. Šli so od stavbišča do stavbišča in mirno zahtevali, naj Italijani odidejo, češ, kakor mi ne smemo delati na laški zemlji, tako mi ne trpimo, da bi Lah delali na slovenski zemlji. Lah so delo takoj opustili. Pri zgradbi mestnega doma delujoči zidarji so koj zbežali na Grad. Župan Hribar je na Tržaški cesti slovenske delavce miril, a ti niso odnehali od svoje zahteve. Danes se nikjer ne dela.

— (Našim sodnikom v preudarek) Z odvetniških krogov se nam piše: Neki tukajšni odvetnik vodil je pravdo v Lavisu na Južnem Tirolskem za slovensko stranko. Pravda vršila se je izključno v italijanskem jeziku, izimši zaslišanje prič v Kamniku, koje se je vršilo v slovenskem jeziku; tudi dotični zapisnik sestavljal se je v slovenščini in kot tak doposlal v Lavis. Stvar je ugodno iztekla za toženca Slovenca in tirolski Lah bil je obsojen v troške. Ker je pa I. sodnik v Lavisu prisodil tudi troške intervencije ljubljanskega odvetnika v Kamniku pri zaslišanju prič, je II. instanca v Trijentu vsled tožnikovega priziva dotične troške črtal. Zbog tega je ljubljanski odvetnik, ki ni primoran znati uradnega italijanskega jezika podrobnosti in tehnične terminologije napravil revizijski rekurs seveda ne v italijanskem, pač pa v nemškem jeziku, ker slovenski jezik v Tirolih ni običajni deželni jezik. Toda, kaj se zgodi. Rekurs se mu vrne, češ, da je v Lavisu izključno uradni jezik laški. Torej niti nemščina nima več pravic pred laškimi sodniki v Avstriji in prav je tako! Mi imamo čisto slovenske sodne okraje in ondi bi lahko zavračali, liki v St. Vidu na Koroškem slovenske, tukaj nemške uloge, češ v tem okraju je izključni občevelni jezik slovenski. Ali pri nas se to ne zgodi! Posnemajmo laške sodnike, ki preganjajo vsiljivo nemščino in slovenski sodniki v slovenskih krajih naj zavračajo nemške uloge, ki se prepogosto vlagajo tam, kjer o Nemcih ni ne

duha ne sluha. Seveda prizadeti ljubljanski odvetnik ni drugega storil, nego pripravil laški prevod in ga odposlal, ker vendar ni njegova nloga, z rekursi pripravljati pot nemščini, in čeprav na Južnem Tirolskem. Slovenskim sodnikom pa ključemo: posnemajta svoje italijanske kolege v pospeševanju narodne zavédnosti in narodnega ponosa!

— (Zveza slovenskih kolesarjev) imela je na včeraj 11. t. m. razpisan svoj redni občni zbor. Prišlo je lepo število zborovalcev v novo klubovo dvorano. Zastopani so bili klubi: Trst, Kamnik in okolica. Novomesto in Ljubljana ter I. ljubljansko kolesarsko društvo. Ob 3. uri je otvoril predsednik občni zbor, pozdravil navzoče, ob jednom pa naznanil, da se današnje zborovanje z ozirom na prežalostno dogodjaj v cesarski hiši ne bode vršilo, kar so vsi navzoči stoje na znanje vzeli. Obvestili bi se bili č. gg. člani „zveze“ o tem po časopisih, kar pa seveda ni bilo mogoče, ker smo stoprv iz zadnjega „Naroda“ zvedeli to prežalostno vest. Ob jednom je naznanil predsednik, da je na dan 18. septembra določena dirka kluba slov. biciklistov „Ljubljana“ iz istega vzroka za nedoločen čas odgoda, kakor tudi nameravana zvezna dirka za leto 1898. Občni zbor je na to pooblastil dosedanjí odbor, da provizorično opravlja društvene posle do prihodnjega občnega zbora ter poveril gosp. Franu Barletu provizorni tajniški posel, ker je dosedanjí tajnik z delom preobložen.

— (Porotne obravnave.) Predvčerajšnjem bila je zadnja porotna obravnava v tej sesiji. Obtožena je bila 25 let stara bivša natakarica pri Šebenikarju v Raketu Frančiška Oblak hudodelstva tatvine. Porotnikom stavila so se tri vprašanja, katera so s 5 proti 7, oziroma s 4 proti 8 in 6 proti 6 glasom zanikali, vsled česar je bila Frančiška Oblak od obtožbe oproščena.

— (Na semenj) Dne 9. septembra je bilo prignanih 352 konj in volov, 162 krav, 51 telet, skupaj 565. Da je bilo živine sploh tako malo, bil je vzrok, ker je danes veliki semenj. Kupčija je bila sploh srednja; vole so prišli kupovat židje z Bavarskega in iz Švice, pa so malo kupili, ker ni bilo zadosti blaga zanje.

— (Kolezijsko kopališče) ni zaprto. Najemnik nam je naznanil, da je bila dotična vest neresna, in da je prav sedaj za kopanje najprijetnejši čas.

— (Izgubljene reči.) Pri mestnem magistratu ljubljanskem bile so tekom meseca avgusta zglašene naslednje izgubljene reči: Osem denarnic s skupnim zneskom 161 gld. 47 kr., zlata zapestnica, zlata ura za dame, tri srebrne žepne ure, črna pelerina, dve srebrni verižici, zlata broša, zlata verižica, svilena torbica, zlat obroček, očala s srebrnim okvirom.

— (Najdene reči.) Tekom meseca avgusta bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem zglašene, oziroma oddane naslednje najdene reči: Zlata zapestnica, dve suknji, srebrna zapestnica, zavoj raznih čipk, zlat poročni prstan, ženska pelerina, pet d-žnikov, trije solučniki, svetiljka za bicikelj, kovčeg, dva slamnika, ženska ročna torbica.

— (Z Bleda) se nam piše 8. septembra: V „Slovenca“ št. 200 beremo zopet dopis, v katerem se govori o nas. Dopisnik zna biti moder in učen, ali naših razmer ne pozna ali noče poznati, zato bi bilo bolje, da ne pomoči več peresa v tinto in naj nas pusti pri miru. Do danes nismo vedeli, da smo mi ali „narodna stranka“ kriva, da je posestnik Blejskega jezera — žid. Dopisnik ne ve, da je naš okraj klerikalen in ima vedno klerikalnega zastopnika v deželnem in državnem zboru. Dolžnost našega poslanca bi bila torej v svojem času skrbeti zato, da bi bilo jezero in posestvo okoli ležeče prišlo v prave narodne roke. Ali takrat je dopisnik s poslanecem vred zaspal in spal toliko časa, da je bilo že prepozno. Tudi cela stranka, ki se tako rada ponaša, kako skrbi za kmeta, ni prsta ganila. Zdaj pa vali krivdo na nas! Saj se poznamo. Povsod skrbje, da privabijo tuje v deželo. Deželna in krajevna društva skušajo povzdigniti promet. Tujci ne delajo nadloge nikomur, denarja pa povsod nekaj pustje. Tudi pri nas imamo tako društvo, ki ima nalogo tujcem naše kraje storiti za bivanje prijetne in ugodne. Čudno, da dopisnik ne privoščí nam tega, ker imamo koristi od njih. Še to mu je preveč, da jim otroci prodajajo jagode, cvetlice in druge take malenkosti, za kar zaslužijo par stotakov. Kaj to! On se ravna dosledno po geslu, katerega so izdali na shodu v Ribnem, ko so govorili: Proč s tujci! Škoda, da si takrat noben kmet ni upal ugovarjati in jim s številkami dokazati za koliko bi bili posestniki pri stanovanjih, mleku, maslu, jajcih in drugih stvareh na izgubi, ko bi nikogar ne bilo, da bi to kupoval. Morebiti bi bilo bolje, da bi ljudstvo ubožalo in se potem selilo v Ameriko, kakor se godi na Dolenjskem. Naša narodna stranka tukajšnja se lahko meri s klerikalno, ker je več storila za ljudstvo v teku šestih let, kar je bila na krmilo, kakor nasprotna, katera je imela prejšnje čase vedno in ima tudi zdaj občinske va-jete v rokah. Prašamo, kdo je zidal naš „Blejski dom“, v katerem so vsa naša društva pod jedno streho, občinski urad, posojilnica, bralno društvo, kmetijska podružnica in gasilno društvo? Kdo je delal na to, da se je razširila naša in ribarska šola? Seveda nasprotniki bi bili radi preprečili ti

novi zgradbi, ako bi šlo po njih volji. Tudi nas bi radi spravili proč, še rajše kakor tujce, da bi bili sami gospodarji. A to ne gre in ne bo šlo. Kakor je klerikalna stranka zakrivila, da se je v svojem času vklojžilo naše jezero h grajščini, ker je takratno županstvo spalo, ravno tako je zdaj preprečila zgradbo ubožne hiše. Ta se zdaj ne bo zidala in domači reveži so lahko veseli, da dobe pri usmiljenih ljudeh vsaj streho, katere jim klerikalni občinski odbor ne privoščí. Na potu v pogubo smo, ako poslušamo in ubogamo te modrijane, ki še danes rujejo zoper šolo, a bi radi nas združili v nameravanem konsumnem društvu, kjer se sme pijandevati in grešiti, ker tam je vse po božji volji.

Več Blejcev.

— (Mitnice) Od 1. januarja 1899. l. naprej se bode pobiranje pristojbin pri petintridesetih na podlagi zakona z dne 26. avgusta 1891. l., drž. zak. št. 140, urejenih cestnih mitnicah na Kranjskem potom javne dražbe v zakup oddalo. Dotični razglas se ob jednem objavlja v tukajšnjem uradnem listu. Ta razglas je za občinstvo zaradi tega posebne važnosti, ker se bode pri dražbi vsaka mitnica za se kot poseben zakupen predmet izklicovala, ter dražba ali na lici mesta ali pa v neposredni bližini vršila; tedaj je vsakemu tudi manj imovitemu prilika dana, se dražbe v vspehom vdeležiti. Osobito pa naj bi občine, v katerih bodo mitnice postavljene, kmetovalci, posestniki in veliki obrtniki mitniškega kraja nikari ne zamudili ugodne prilike, ker so njim zagotovljena v dražbenih pogojih pri vložitvi začasne varščine (vadiuma) važna olajšila, kakor tudi v drugem obziru marsikatera prednost pred drugimi vdeležniki.

— (Velike tatvine in ujeti hajduki) Iz Božakovca se nam piše 9. t. m.: Za več let sem nadlegovali so naše vasi drzni tatovi. Zgodile so se velike tatvine, zdaj tu, zdaj tam, in kljub skrbnemu zasledovanju od strani c. kr. žandarmerije se tatovi le niso dobili, ravno tako ukradena reči ne. Videlo se je pa po vsem, da mora biti večja tatinska, dobro izveščana družba, ker, kjer je bilo pokradeno, odnesli so vse, kar jim je prišlo v roke in odgnali so tu in tam tudi kako živinca. Res, pravi straš so nam bili! Noč jih je prinesla in zopet noč vzela brez sledu. Le toliko se je samilo, da svoj plen odnašajo na ono stran Kolpe, na Hrvaško. Ker pa navadno naša žandarmerija čez mejo ne sme, bili so uzmoviči precej brez skrbi, da so le preko Kolpe pete odnesli. Zares velika nadloga je bila to za celo Belokrajinu. Hvala ces. kr. žandarmeriji v Metliki, katera je temu konec storila ter tatinsko družbo čez 20 ljudi na število, ujela in zaprla. V noči od 4. na 5. septembra pokradeno je bilo po Božakovem, po Rakovcu in Mačjem vrhu mnogo. Na Rakovcu odnesli so tatovi samo od jedne hiše raznih stvari v vrednosti 150 gld. in čez 100 gld. v gotovini. Jeden tatov oprtil se je celo z bohom slanina. Tatvina je bila takoj naznanjena in vrla naša žandarmerija v Metliki je bila hitro na nogah, zasledovala je rokovnjače neutrudno in vstrajno tri dni in tri noči. Prvi sled d. bili so s tem, ker je bil na lici tatvine najden neznan klobuk, olišpan s tremi kurjimi peresi. Naš g. učitelj povedal je c. kr. žandarmeriji, da je ravno tak klobuk in prav ta klobuk imel neki „marelar“, ki je dne 3. septembra d-žnike popravljal v spremstvu drugega ciganskega fantalina. S tem je bilo precej sigurno, da sta ravno ta dva prej ta dan ogledavala po hišah za bodočo tatvino s pritvezo, da d-žnike popravljata. Ko sta natanko pregledala, kje bi se najlože kaj vzelo, sta jo odkurila, mimogredé pa že isti dan ukradla neki vdovi par novih črevljev in drugi vdovi sekiro in nekaj robocev. Tudi d-žnik, ki sta ga dobila v popravu, odnesla sta s seboj. Kakor že povedano odpravili so se metliški žendarmi in sicer gg. stražmojster A. Pečlin, vodja J. Kozjak in korporal J. Fabjan, da če bo le moč tatove dobé, in ker je bila stvar sveža in je sled držal čez Kolpo, dovolili so si iti čez mejo. Po trudapolnem zasledovanju dospeli so v torek 6. t. m. do obširnega gozda občine „Draganič“, mej Jasko in Karlovcem. Preiskali so 6000 oraloval mereči gozd in v sredi gozda zapazili so več šotorov in večjo družbo, čez 20 ciganov. Da bi bili precej napadli hajduke, na to ni bilo misliti. Na tihoma so se žendarmi umaknili ter šli v Karlovec po žandarmerijsko pomoč, da tako šele po noči zgrabijo in združeno napadejo omenjeno tolpo. Ko se jim v Karlovcu pridružijo še štirje žendarmi, šli so do gozda in od treh strani plazijo se do blizu šotorov, mej tem so v pozni noči hajduki brezskrbno rjaveli in se mastili. Šele proti 3. uri zjutraj bili so utihnili in pospali. Metliški stražmojster da znamenje za naskok in v trenotku bilo je povezanih 7 možkih in aretovanih še 13 babur in otrok. Ko se je zdani, poiskali so ukradeno blago ter našli v 7 podzemeljskih, pa skrbno z rušo zadelanih jamah nebroj tatinskega blaga. Mnogo tega blaga se je agnosciralo od zadnje tatvine in mnogo od tatvin prejšnjih let. Poln voz najraznovrstnejšega blaga naložili so in odpeljali v Metliko. Tatove so začasno odvedli v bližnji Karlovec, kjer so spravljeni pod ključem, dokler jih ne odvedejo pred kranjske sodnike. Umevno je, koliko veselje je nastalo v nas, ko smo doznali, da so hajduki, ki so nas več let nadlegovali, zaprti, in da se je našlo od obilno ukradenih reči vsaj nekaj. Končno še dostavimo, da smo prej imenovanim gospodom žendarmom posebno hvaležni, da so nas s svojim isrednim naporom in s

vztrajno energijo in pogumnostjo rešili te nadloge. Za tolik trud je pač naša zahvala vse premajhna, privoščili bi našim vrlim metliškim žendarmom kako priznanje od višje strani.

— (Prostovoljno gasilno društvo v St. Vidu pri Vipavi) naznanja, da vsled tako nagle smrti naše presvite cesarice se veselica preloži na nedoločen čas.

— (Gornjegrajski valpet.) Pod tem glavjem smo priobčili dopis, kojega knezoškofovi oskrbnik, g. Hofbauer, tako le popravlja: Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“! Z ozirom na § 19. tisk. zak. prosim za sledeči popravek: V Vašem cenjenem listu z dne 24. avgusta t. l., št. 191 na strani 5. pod napisom „Gornjegrajski valpet“ natisnjeno poročilo je v marsičem napačno. Ni res, da povodom odkritja spomenika za cesarjevo slavnost na obširni graščini ljubljanskega škofa niti jedne slovenske zastave ni bilo. Cerkev, kakor tudi dekanjsko poslopje je last škofa; imenovano poslopje se tesno drži drugih, tudi graščini lastnih stavb in se konstatuje, da ste vihrali na stolpu škofijske cerkve, kakor tudi na dekanjskem oddelku, tedaj na dveh mestih graščinskega poslopja slovenski zastavi. Vihralo pa je še daljnih pet zastav, in sicer dve cesarski, dve avstrijski (belo-rudeči) in jedna papeževa. Gotovo se oskrbnništvo ni pregrešilo s tem, da se ni več slovenskih zastav razobesilo; vsaj je šlo le za čast vladarja in za ta namen so zastave kazale posebno in pravo lice. Dalje ni res, da bi jaz kot oskrbnik prevokatorično pospeševal petje pesmi „Die Wacht am Rhein“. Nekaj dni pred 21. t. m. slavili so pri meni slučajno se nahajajoči dijaki privatno godovanje; mladina se je pri pivu nekoliko ogrela in v domačem poslopju začeli so prepevati slovenske in nemške pesmi ter tudi prišli na „Die Wacht am Rhein“. Jaz sem takoj pristopil iz bližnje sobe mej mladino in jo zavrnil s tem, da glede na narodnostne razmere tukaj ne kaže „Die Wacht“ peti in nehali so mladeniči že po kratkih vsticah s petjem. S takim mej štirimi stenami se vršečim petjem se nobeden ni hotel in ni mogel žaliti. V narodnih stvarih kaže oskrbnništvo — ne glede na privatno prepričanje osebe — pri občevarju bodisi s tržani ali Savinčani popolno ravnopravnost in isto tudi želi. Z odličnim spoštovanjem J. Hofbauer, knezoškof. nadgozdar.

— (Jubilejna kapela sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico.) Danes teden se je vršila prelepa slavnost na trojni meji slovenskih dežel, tam pod ponosito Ojstrico na Molički planini, kjer stoji Kocbekova koča „Slov. plan. društva“. Par korakov od tega prijaznega in gostoljubnega gorskega zavetišča se vzdiguje skalnat griček tik nad divnim Robanovim kotom, in na ta griček je postavila vrlo „Savinjska podružnica“ Slov. plan. društva krasno kapelo v spomin petdesetletnice cesarja Franca Jožefa I. in šdesetletnice papeža Leona, posvetila pa jo je našima blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu. To trojno namembo pričajo napisi na mramornih ploščah, katerih jedna je zunaj nad vrati, dve pa znotraj v kapeli. (Plošče je kaj okusno izdelal g. Čamerlik v Ljubljani.) Jako visoka kapela je zidana v gotičnem slogu, od znotraj ometana s cementom, od zunaj pa obita z deskami zoper vlago. Prostora je v nji za 40 ljudi. Nad oltarjem stojita v dolbivah kipa sv. Cirila in Metoda, med njima pa kip matere Božje; vse tri kipe je prav umetno in okusno napravil ljubljanski kipar g. Rovšek. Nad pročeljem je obešeno kaj mило doneče zvonilo. Kapela je po svojem stališču, visokem gotičnem slogu in lični izdelavi res prav imponantna stavba. Zato je vsakemu ugajala, in vsak se je rad na njo oziral in oziral ter dvakrat stopil vanjo. Nje stavitelju, neumorno delujočemu načelniku g. nadučitelju Fr. Kocbeku, dela ta stavba največjo čast, in hvalo mu je dolžan vsak Slovenec za to, da je znal v nji združiti toliko za Slovence važnih momentov. To so mu z veseljem priznali tudi vsi, ki so se udeležili blagoslovitve kapele dne 5. t. m. Lepa je bila ta slovesnost in imenitna. Udeležilo se je nad 200 turistov in romarjev, mladih in starih, odličnih in preprostih. Prišla sta tudi župnik Aljaž izpod Triglava in prof. Frischauf, naši dki. Oba je zbrani narod navdušeno sprejel in navdušeno poslušal njiju govora. Kapelo je blagoslovil župnik Lekše iz Luč in prvi maševal v nji. Slovesnost so poveljevali savinski pevci, razglašali pa jo gromoviti streli. Res, prelepa je bila ta planinska slavnost, in prepričali smo se z njo, da je naš narod vnet za svoj krasni dom, da ga ljubi in da tudi žrtvuje zanj, kar ima. Bog živi ljubeni narod!

— (Poročil) se bo dne 18. septembra v Rožku na Koroškem gosp. Rudolf grof Chorinsky, baron Ledake, c. kr. ministerski podtajnik v železniškem ministerstvu in rezervni častnik pri domobranskem ulanskem polku št. 6 z gđd. Lujizo pl. Lindheim, hčerjo umrlega rumunskega generalnega konzula, vpokojenega ritmojstra Viljema pl. Lindheima.

— (Strašna nesreča.) Poroča se: V Ajdovščini je decar Kalin v hiši trgovca Malika zapetil sod spirita. Spirit se je ob goreči sveči unel in je sod eksplodiral. Kalin in gospa Malik sta bila strašno opečena. Kalin je takoj umrl, žena pa po več ur trejajočih grozovitih mukah. Hiša je pogorela do tal. Kalin je zapustil osem nepreokrbljenih otrok.

— (Osebna vest.) Sodni pristav v Tolminu g. dr. Viktor Ahačič je premeščen v Sežano.

— (Napaden slovenski poslanec.) V kopalnici „Excelsior“ v Trstu je bil te dni na prav laški način napaden obč. svetnik in dež. poslanec tržaški g. Dolenc. Napadli so ga seveda Lahoni. Teh junakov avite culture je bilo 15 do 20. Kričali so na vse grlo: „Fora Dolenc! Fora i ščavi! Fora Dolenc ščavo!“ Rečeni gospod, videč, da bi mogla imeti stvar hudih posledic, je šel takoj iz vode. Oblekel se je, ali čim je došel na obrežje, so divjaki jeli metati vanj kar cele kepe blata, tako, da je bil ves onesnažen. Odsel je naglo v svojo kabino, a druhal je bila hipoma pred vrati, kjer je začela prepevati tisto umazanko: „Lassé pur che i canti subí itd.“ Ko je gospod Dolenc zapuščal kopalnice, spremljali so ga divjaki z žvižganjem, tulenjem, sramotenjem tia do izhoda in gotovo bi ga bili še naprej, če ne bi bili — nagli!

— (Izgredi v Trstu.) Včeraj zvečer so se v Trstu primerile velike protitalijanske demonstracije. Povod jim je dala laška nesramnost. Vzlic smrti cesarice so Lahi na raznih krajih priredili zabave, pri katerih so svirale godbe. Pred „Gardino Publico“ se je zbralo na stotine ljudstva, ki je zahtevalo, naj utihne godba in ker se to ni zgodilo, je ljudstvo naskočilo go-tilno in poglalo godce in poslušalce v beg. Mnogoštevilna množica je potem hodila po mestu in napadala razne laške kavarne in gostilne, kličoč: Proč z Lahí! Smrt Lahom! Demonstrovala je tudi pred italijanskim konzulatom in pred uredništvom „Piccola“. Poslopje, kjer je nastanjeno irendentovsko društvo „Unione Gimnastica“ so demonstrantje trikrat napadli s kamni in bili bi je demolirali, da jih ni pregnala policija. Aretovanih je bilo nad 50 oseb. „Piccolo“ se strašno hujuje na policijo, češ, da ni demonstrantov razgnala pravočasno ampak trpela, da so od 7. ure zvečer do polnoči razsajali po mestu.

* (Konec sveta.) Člen pariške akademije znanosti, Mr. Faye piše, da mora edenkrat jenjati vse življenje na svetu. Solnce, ki se vedno bolj hladi, izgubi svetlobo in toploto, ki sta življenju nujno potrebno. L'apparent, profesor na pariški katoliški univerzi pa trdi, da vodni vplivi, ki drobe kopno zemljo in jo odnašajo seboj, odneso strme obali in se morje v 4½ milijona letih razlije po vsem površju. Torej bo svet še dolgo trajal predno pride sodni dan! Prej bi pretil človeštvu konec, če bi bila teorija belgijskega akademika, generala Brialmonta, prava. Ta učenjak primerja naraščaj prebivalstva s hranilnimi močmi naše zemlje in je prišel do zaključka, da more preživljati zemlja 12 milijardov prebivalcev. To število pa doseže človeštvo menda leta 2166; torej po preteku 369 let prične prebivalstvo umirati od gladi.

* (Vzoren zdravnik) je gotovo Josip Appenauer v Ernsthofen na Zgornjem Štajerskem. Dne 2. t. m. je nekega črevljarja žena porodila, a tako nesrečno, da so jo prevideli ter pričakovali samo še smrti. Soprog pa je hitel k zdravniku, ki leži sam že od maja meseca hudo bolan, ter ga prosil pomoči. Zdravnik je ukazal, naj ga neso k bolnici, katero je operiral in jo s tem rešil smrti.

* (Italijanska kraljica pisateljica) Kraljica Margareta je izborna hribolezka. Letošnje počitnice je porabila deloma za to, da je popisala svoje najlepše izlete po piemontskih Alpah. Popisi izidejo v knjigi. Minolo nedeljo se je odpravila kraljica na Col Teodula (3486 metrov). Izlet bo trajal več dni.

* (Lepa družina.) V Irabuncuru, okraja San Carlos v Chilu, je umrl nedavno Indijanec Benigno Marino. Bil je 129 let star. Oženjen je bil štirikrat in je imel 28 sinov, kateri so vsi pomrli, zapustivši mu 40 vnukov in 583 pravnukov iz dveh kolen. Pokojnik ni nikoli jedel mesa, ne pil alkoholnih pijač. Ostal pa je jedni potomec svojega imena, katero se je pomnožilo tako obilo

Darila:

— (Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu) XII. in zadnji izkaz za šolsko leto 1897/8: 50 goldinarjev je darovala slavna posojilnica v Celju; 32 gld. je poslal g. Drag. Hribar, tiskar v Celju, ki je to svoto nabral pri seji slavnega okr. zastopa celjskega dne 4. julija 1898. l.; 32 gld. je poslal g. A. Sarjun, stud. med., kot polovico čistega dohodka koncerta s plesom prirejenega od idrijskih visokošolcev dne 3. septembra t. l.; 10 gld. je darovala slavna posojilnica v Mariburgu; 5 gld. g. dr. Gregor Krek, c. kr. vseuč. prof. v Gradcu, za razne male društvene stroške; 1 gld. g. dr. Josip Kolšek, odvetnik na Laškem — Za vsa ta preblaga darila se odbor presrečno zahvaljuje in najuludneje prosi, naj se pr-blagi rojaki tudi v prihodnjem šolskem letu spominjajo naših ubogih dijakov na graški univerzi in tehnik. — Nadaljnji prispevki naj se blagovolijo pošiljati ali po prejemnicah-položnicah poštne hranilnice ali pa neposredno sedanjemu blagajniku g. prof. Fr. Zeleangerju, Gradec, Zinzendorfgasse. 32.

Telefonična in brzojavna poročila

Dunaj 12. septembra. Grofinja Sztaray, cesaričina spremljevalka je povedala, da je prišla s cesarico v petek v Genevo, in da je hotela z njo odpotovati v soboto v Caux. Na potu na ladijo je grofinja videla mladega človeka, ki se je bližal cesarici. Prišedši mimo necega drevesa, se je delal kakor da je spodrsnil, se je lovil in se zaletel v cesarico. Ta bi bila skoro vznak padla, tako jo je napadalec sunil, a se je vzravnala. Grofinja Sztaray še slutila ni, da je napadalec cesarico zabodel. Vprašala je cesarico, če se je prestrašila. Cesarica je odgovorila: Ne vem. Grofinja Sztaray je potem vprašala, če ima cesarica kake bolečine. Cesarica je rekla: Ne vem — v prsih me nekaj peče. Grofinja Sztaray je rekla potem: Veličanstvo, uprite se name, a cesarica je odgovorila: Hvala, ni treba. Šla je na ladjo. Na ladji je cesarica vprašala: Sem-li zelo blede? Grofinja Sztaray je na to odgovorila: Precej, to je od razburjenja. Kmalu potem je cesarica izgubila zavest, a še vedno ni nihče slutil, da je ranjena, vsi so mislili, da je vsled slabih živcev izgubila zavest. Ko je prišla k sebi, je še vprašala: Kaj se je z mano prav za prav zgodilo? To so bile njene zadnje besede. Izgubila je potem zopet zavest in začela težko dihati. Cesarica je umrla, ne da bi vedela, da je bila zabodena. Izgubila je jako malo krvi.

Dunaj 12. septembra. Včeraj zvečer ob 10. uri 50 minut se je odpeljal v Švico separaten vlak, da pripelje mrtvo cesarico domov. Truplo se bo v Genovi balzamovalo in se položi v krsto iz kovine, ta pa v drugo krsto. Začenši od državne meje bodo na vseh postajah, koder se bo vozil vlak, zvonili z vsemi zvonovi. Cesarico pripeljejo v četrtek zvečer na Dunaj. Na mrtvaškem odru bo ležala v dvorni župni cerkvi. V petek in v soboto bo občinstvu dovoljen pristop. Pogreb bo v soboto 17. t. m. ob 4. uri popoldne. Žalovanje bo trajalo 6 mesecev.

Dunaj 12. septembra. Ko je cesar izvedel za smrt, je bila prva želja njegova: pokličite hitro moje otroke, naj pridejo k meni. Najvišjemu dvornemu maršalu knezu Liechtensteinu je cesar rekel: Jaz ne umejem, kako da se je mogel najti človek, da umori to ženo, ki nikomur na svetu ni storila nič žalega, ki je vedno le dobrote delila.

Dunaj 12. septembra. Iz Schönbrunn se poroča, da je bilo silno ginljivo, ko je cesar pozdravil došlo nadvojvodinjo Valerijo. S solznimi očmi je cesar jokajočo hčer pritisnil na srce. Ostala sta dolgo objeta in bitko jokala. Vse občuduje heroizem, s katerim cesar samega sebe premaguje.

Dunaj 12. septembra. „Fremdenblatt“ poroča, da sta grof Goluchowski in generalni adjutant grof Paar prva obvestila cesarja o umoru. Cesar je bil strašno potr, a se je premagal in odredil vse, kar je bilo treba za pogreb. Knezu Liechtensteinu je rekel: Moji živci preneso tudi to. Cesar ni obe minoli noči skoro nič spal, a ni pustil, da se pokliče dvorni zdravnik.

Dunaj 12. septembra. „Reichswehr“ javlja, da je Thun odličnemu členu desnice rekel, da so neosnovane vse govorice o ministerski krizi. Ta člen desnice je dr. Ebenhoch.

Dunaj 12. septembra. Na borzi je bila danes velika rabuka. Jedni so zahtevali, naj bo borza radi smrti cesarice zaprta in ti so zmagali. Zaprti sta obe borzi, efektna in žitna borza.

Dunaj 12. septembra. Cesar joka mnogo, kadar je sam. Včeraj je rekel, da ne more nihče umeti, koliko je s cesarico izgubil. Iz Ischla je bil dvorni zdravnik baron Wiederhofer telegrafično poklican v Schönbrunn. Cesar izgleda slabo, vendar je zdravnik rekel, da ni uzroka bojazni. Danes popoldne ob 9. uri je bil cesar z nadvojvodinjo Valerijo in s princezino Gizelo pri maši v Schönbrunski kapeli. Mej mašo je mnogo jokal. Ta teden se hoče cesar spovedati. Rekel je: zaupanja v Boga ne iz-

gubim. Čital je že dvornim dostojanstvenikom zadnje pismo, katero mu je cesarica pisala iz Švice in v katerem naznanja, da pride v nekaj dneh na Dunaj, da se veseli videti zopet svojce in da se dobro počuti. Državniške posle opravlja cesar vse kakor prej. V Schönbrun dobaja toliko kondolenčnih brzojavk, da so morali poslati tja še dva brzojavna uradnika. Cesar odpira sam vse brzojavke.

Dunaj 12. septembra. „N. F. P.“ prijavlja pogovor jednega svojih sotrudnikov s tajnikom pokojne cesarice, Angležem Parkerjem. Ta je pred kratkim cesarici čital Craawoitov roman „Corleone“, v katerem je popisano počenje Maffie. Čital ga je v namen, da cesarico svari, naj ne bo tako brezskrbna in naj vsaj v obljubljenih krajih ne hodi brez varstva, a bilo je zaman. Parker je videl cesarico mrtvo. Pravi, da je bela kakor marmor, ustne da so ubrane na usmev in da izgleda, kakor da je stara šele 30 let. Mrtva je tako lepa, kakor je bila v najboljših svojih letih.

Dunaj 12. septembra. V današnji seji obč. sveta je dr. Lueger ginljivo govoril o cesarici in končal z željo, naj bi to bila že zadnja nesreča, ki je cesarja zadela. Sindaco rimski je županstvu brzojavno kondoliral.

Dunaj 12. septembra. V Praterji so bile včeraj rabuke z Italijani.

Praga 12. septembra. Ivrševalni odbor mladočeske stranke je cesarju sporočil brzojavno najsrčnejše sožalje in udanost.

Praga 12. septembra. V dan pogreba bodo v vseh cerkvah zvonili z vsemi zvonovi. V cerkvi sv. Tyna pa bo kardinal Schönbörn daroval mašo-zadušnico.

Budimpešta 12. septembra. Tukaj so ponoči iz vseh g. st. pognali Italijane.

Geneve 12. septembra. Danes je preiskovalni sodnik zaslišal Lucheni. Morilec je kazal nečuden činizem. Izrazil je svoje posebno zadovoljstvo, da je svoje grozodejstvo izvršil in da je cesarica mrtva. Priznal je, da ni imel nobenega vzroka sovraštva proti cesarici, da jo je umoril samo zato, ker je bila cesarica. Rekel je tudi, da se kazni prav nič ne boji in da le obžaluje, da je v Genevi odpravljena kaizen na smrt, češ, da bi bil rad končal svoje življenje na šafotu. Danes bo Lucheni zaslišal sem došli avstrijski policijski svetnik.

Geneve 12. septembra. Jedina priča umora je bil 25letni elektrarniški delavec Chammartin. Ta je izpovedal, da je videl Lucheni hoditi pred hotelom kar se mu je zdelo sumno. Ko je prišla cesarica je videl, da je Lucheni planil nanjo, ne od zadaj, nego od spredaj in jo dvakrat sunil v prsa. Cesarica je skoro padla, a se je vzravnala in je šla naprej. Lucheni je zbežal. To se je zgodilo tako hitro, da je Chammartin komaj mogel steči za morilcem. Ta je na potu vrgel nekaj od sebe. Chammartin, kateri je domneval, da je Lucheni cesarico samo udaril, je mislil, da je morilec vrgel smodko v stran in se zanjo ni menil, dasi je videl, da je neki človek, ki je sedel na bližnji klopi, vstal in pobravši dotično stvar, pobegnil. Chammartin je morilca dohitel in ga s pomočjo dveh kočijažev prijel ter izročil policiji.

Geneve 12. septembra. S cesarjevim privoljenjem se je včeraj popoldne ob 2. uri izvršila avtopsija. Potem so cesarico položili v provizorično krsto. V sredo zvečer odpeljejo cesarico na Dunaj. Krsto bo spremljal poseben zastopnik geneveške vlade.

Geneve 12. septembra. V hotetu Beau rivage je razgrnjena posebna knjiga, v katero se vpisujejo vsi tisti, ki pridejo izrazit sožalje. Prva sta se vpisala sek. šef Hartl in bivši posl. baron Dumreicher, za njima pa na tisoče drugih.

Geneve 12. septembra. Avtopsija je dokazala, da je morilec cesarici prizadel 8 1/2 cm g. oboko rano in da je srce popolnom prebodel. Vsled tega je naravnost čudovito, da je mogla cesarica še 60 do 80 korakov daleč iti. Zdravniki menijo, da le s posebnim naporom vseh dušnih in telesnih sil.

Geneve 12. septembra. Lucheni je majhne postave, plavalas in precej inteligentnega obraza. Zadnji čas jo v Lausanneu delal

kot kamnosek, sicer pa dobival vedno denarja od doma. Trije Luchenijski prijatelji so iz Lausannea izginili.

Geneve 12. septembra. Pilo, s katero je Lucheni umoril cesarico, je našel hišnik neke hiše v Rue de Salle.

Geneve 12. septembra. Cesarčin lektor Parker je povedal, da je cesarica še pred kratkim rekla, da bi rada hitro umrla in ne da bi imela kaj bolečin, pa tudi da ne bi rada umrla v postelji.

Geneve 32. septembra. Zvezni državni pravdnik je naznanil avstrijskemu poslaniku, da je švicarska policija, čim je prišla cesarica v Švico, poskrbela za obsežne varnostne priprave. Ko je cesarica to zapazila, je sopročila policijskemu vodstvu, da ne potrebuje varstva in da naj jo v miru pustijo.

Geneve 12. septembra. Zdravniki so konstatirali, da je morilno orodje zadelo cesarico nad četrtim rebrom. Predrla je pljuča in levi del osrčnika od zgoraj navzdol in srce tako predrla, da je orodje še na drugem koncu srca ven prišlo. Kri se je navznoter vtila in je cesarico zadušila.

Trst 12. septembra. Ker se je bati novih izgrediv, je vse vojaštvo konsignirano.

Rim 12. septembra. Morilecva indentiteta je sedaj dognana. Lucheni je rojen leta 1873. v Parmi. Od l. 1896 do 1898 je služil pri vojaki, potem pa je desertiral. Šel je najprej na Nemško, potem pa se je klatil po Avstriji. Dejarja je imel vedno dosti. Dlje časa je živel v Trstu. Cesarico je prvič videl v Budimpešti. Dognalo se je tudi, da je bil Lucheni v zvezi z drugimi anarhisti.

Rim 12. septembra. Ministerski predsednik general Pelloux hoče stopiti pred parlament s posebnimi predlogi proti anarhistom.

Pariz 12. septembra. Francoska vlada je že pred nekaj časom izvedela, da so imeli razni, interakcionalni zvezi anarhistov pripadajoči banditje tajen sestanek v Curihu, na katerem so sklenili, umoriti več suverenov in tudi predsednika Faureja. Francoska vlada je ukrenila primerne varnostne odredbe in je o stvari obvestila vse druge vlade, zlasti rusko. Vse so poskrbele za varnost, samo švicarska vlada ni ničesar storila.

Po sklepu lista.

Županova brzojavka cesarju.

Njegovemu apostolskemu Veličanstvu cesarju in kralju

Francu Jožefu I.

na Dunaji.

Globoko ginjen vsled pretresljive novice o groznem zločinu, katerega žrtev je postalo dragoceno življenje Njenega apostolskega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, naročil mi je občinski svet deželne stolnega mesta Ljubljane v svoji današnji izredni seji Vašemu cesarskemu in kraljevskemu apostolskemu Veličanstvu izraziti najudaneje svoje in vsega prebivalstva ljubljanskega najiskrenejše sožalje z gorečo željo, da bi vsemogočni Bog v teh usodepolnih trenutkih dodelil Vašemu Veličanstvu svojo pomoč.

Bog ohrani, Bog obvaruj Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo!

Župan: Ivan Hribar.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani

(Dalje.)

Kako je Kandija dobila dovolitev za obdržavanje tedenskih semnje za isti dan kakor v Novem mestu se ne more posneti iz spisov došlih odseku v znanje. Res je, da je Kandija l. 1852. dobila dovolitev za tedensko semnjo vsak ponedeljek z omejitvijo na prodajo stavbenega lesa, potem vprežne in klavne živine razun prašičev pod enim letom in perutnine. Nerazložljivo je pa, zakaj Kandija ni toliko časa uporabljala te pravice. Najbrže je bil ta vzrok, da prejšnji čas ni bilo nobene potrebe, imeti v Kandiji tedenske semnje, ker so bili ti v bližnjem Novem mestu. Če bi se sedaj v Novem mestu in Kandiji isti čas obdržavali tedenski semnji, je nedvomno, da bi oboji trpeli vsled tega in stari novomeški semnji bi na vrednosti izgubili. Za trgovski promet je po preverjenju odsekov najboljše, če se ta osredotoči v enem kraju. To je koristno i za prodajalca i za kupovalca. Odsek je torej tudi mnenja, da ta kolizija ni v interesu trgovskega prometa z živino in prebivalstvo je sploh ne želi in ni dopustna. Ker pa ne gre pridobljenih

pravic komu jemati, bi bilo po mnenju odsekov najprimerneje ta kolizija odstraniti. Ker ima mesto Novo mesto starejšo pravico za obdržavanje tedenskih semnje kakor Kandija in so ti posebne važnosti za mesto in prebivalstvo, prodajalci in kupovalci že leta obiskujejo semnje, naj bi se pustili tedenski semnji v Novem mestu vsak ponedeljek. Ker se pa tudi Kandiji pridobljene pravice ne more vzeti, naj bi se v interesu prometa določil za tedenske semnje v tem kraju torek ali kak drugi dan v tednu, na katerem bi se smel prodajati stavbeni les, vprežna in klavna živina razun prašičev pod enim letom in perutnine. Poročevalec torej predlaga: Zbornica naj se v smislu tega poročila izreče na c. kr. deželno vlado. — Predlog se sprejme.

XV. Zbornični tajnik poroča, da je J. K. valed ukaza c. kr. deželne vlade z dne 13. junija 1890, št. 6946 pravilno dokazal izučbo za nožarski obrt in za obrt kovačev, ki izdelujejo fino blago ter da je pri tem obrtu več let delal, dalje da od II. poluleta 1890 izvršuje v Ljubljani samostojno nožarski obrt, od II. poluleta 1897 pa tudi trgovino z bicikli. Ker je biciklje tudi popravljaj, je nastalo vprašanje, če je v to vpravičen. Po § u 38. zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, sme imetelj trgovskega obrta v ožjem smislu (§ 1, točka 3) samo tedaj obrtne izdelke po rokodelsko narediti ali podelovati, kadar je zadostil propisom § a 14. o rokodelskih obrtih. Kot trgovec z kolesi J. K. torej ni opravičen popravljati koles. Ker se je pa nožarskega obrta in obrta kovačev, ki izdelujejo fino blago, pridno izučil in sedaj že od leta 1890. samostojno izvršuje nožarski obrt, nastane vprašanje, če v obrtne pravice nožarjevs ne spadajo tudi popravila koles. Po mnenju odsekov ne morejo vozni koles le mehaniki popravljati, temveč tudi ključavničarji, kovači za izdelovanje finega blaga in nožarji, ker so ta popravila le majhna zboljšanja in večinoma le v tem obstoje, da se na kolesih nadomeste pokvarjeni deli z novimi, katere se ima v zalogi, ali se jih dobi od trgovca z bicikli ali iz tovarne. Novih delov rokodelci ne izdelujejo, ker bi bili ti v primeri z nizkimi tovarniškimi cenami predragi. Ker imajo ključavničarji in nožarji za ta popravila potrebno orodje in morajo imeti v stroki toliko znanja, katero pri takih majhnih popravilih potrebujejo, se more po pravici trditi, da so opravičeni izvrševati taka dela. Da popravila niso težka, se more sklepati tudi iz tega, da mnogi kolesa sami izdelujejo, če tudi niso tovarnarji strojev, ključavničarji ali mehaniki in da mnogi lastniki koles male poprave na kolesih (bicikljih) sami izvršujejo. Če bi se pripoznala pravica le mehanikom, od katerih mnogi ne utegnejo mehanizma bicikljev niti poznati, bi se z ozirom na to, da morejo mehaniki le v velikih mestih biti, zelo podražilo popraviljanje koles, celo škodovalo bi se kolesni industriji. Večkrat znašajo popraviljalni stroški le par krajcarjev in z vožnjo tja in nazaj bi se izdatki za kolo tako povečali, da bi bili v nobenem razmerju z pravim delom. Odsek torej predlaga: Zbornica naj se v smislu tega poročila izreče na c. kr. deželno vlado. Zbornični svetnik Jos. Lenarčič priporoča predlog, ker za popraviljanje koles, kakor so navadna, ni potrebno nobeno posebno mehanično znanje. Če bi se priznala pravica za popravila le mehanikom, bi na deželi ključavničarji koles tudi ne popravljali in bi popraviljalni stroški vsled prevažalnih stroškov previsoko narasli. Če pa more ključavničar ta popravila izvrševati, more storiti to tudi nožar in kovač za izdelovanje finega blaga. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

— **Državne železnice.** Glasom razpisa v „Wien. Ztg.“ se oddajo vsa stavbna dela državno-železniške proge Stry-Chodorów. Ponudbe se sprejemajo pri železniškem ministerstvu najkasneje do 20. septembra t. l. Pogoji in drugi podatki se izvedo v želez. ministerstvu oddelak 18 in pri stavbnem vodstvu v Lvovu. Za dobo od 7. do vstetega 11. septembra se je na progah Fehring-Hartberg in Bierbaum-Neudau omejil promet z brzopostiljativami, živimi živalmi in lahko pokvarnim blagom in to vsled vojaških vaj, zajedno pa se je doba, v kateri mora železniška uprava po reglementu dostavljati pošiljke za postaje rečenih dveh prog podaljšala za pet dni.

100.000 kron in trikrat 25.000 kron so glavni dobitki velikega jubilejnega razstavnega srečkanja, ki se izplačujejo le s 20% odbitki v gotovini. Prihodnje srečkanje bo nepreklicno dne 15. septembra t. l.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. septembra: Marija Furlan, dekla, 76 let, Poljanska cesta št. 18, pljučni edem.
Dne 6. septembra: Terezija Petrič, zasebnica, 75 let, Špitalske ulice št. 3, ostarelost. — Alojzija Jeranič, bivša gostilničarka, 64 let, Slomškove ulice št. 9, mrtvoud. — Jožef Kucler, zasebnik, 87 let, Tržaška cesta št. 21, ostarelost.
Dne 7. septembra: Ivan Cigoj, mizarški mojster, 65 let, Tržaška cesta št. 19, trebušni rak.
Dne 8. septembra: Tomaž Golob, gostič, 78 let, Gradišče št. 12, ostarelost. — Helena Božič, vlakovodjeva hči, 2 in pol meseca, Resljeva cesta št. 27, črevesni katar.
V deželni bolnici:
Dne 4. septembra: Jurij Blatnik, železniški delavec, 34 let, kap.
Dne 7. septembra: Jožef Šebenik, gostič, 28 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v mm v 24 urah
10.	9. zvečer	738.8	17.8	sl. szah.	jasno	
11.	7. jutraj 2. popol.	739.7 738.5	13.5 25.2	sl. jvzh. sl. jug	megla jasno	0.0
12.	9. zvečer 7. jutraj 2. popol.	738.2 737.5 734.9	17.6 12.5 25.6	sl. szah. sl. svzh. sl. jug	jasno megla del. obl.	0.0

Srednja temperatura sobote in nedelje 17.8° in 18.8°, na 2.2° in 3.3° nad normalno.

Dunajska borza

dne 12. septembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 45 "
Avstrijska zlata renta	121 " "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 25 "
Ogerska krona renta 4%	98 " 55 "
Avstro-ogerske bančne delnice	905 " "
Kreditne delnice	356 " 50 "
London vista	120 " 10 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 82 1/2 "
20 mark	11 " 76 "
20 frankov	9 " 53 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 20 "
Č. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 10. septembra 1898

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	164 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	194 " 50 "
Dunavske srečke 5% po 100 gld.	130 " "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	98 " 40 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	156 " "
Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Budolfove srečke po 10 gld.	27 " 25 "
Kreditne srečke po 100 gld.	199 " 70 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	512 " "
Papirnat rubelj	1 " 27 1/4 "

Zahvala.

Zalujoča rodbina prerano umrlega gospoda

Edvarda Hayne-ja

c. kr. davkarja v p.

izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem tistim, ki so izrazili povodno smrti preblagega pokojnika svoje sožalje ali se udležili kakorkoli pogrebnih slovesnosti, posebno pa še čestitim gospodom pevcom, p. u. uradniki, sl. „Čitalnici“ in slavni „Požarni bratovi“.

V Metliki 11. septembra 1898.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XVII. šolskem letu 1898./99.

Vpisovanje v šolo „Glasbene Matice“ se vrši

dne 15., 16. in 17. septembra

dopolodne od 10.—12. ure, popoldne od 4.—6. ure, v nedeljo 18. septembra pa od 10.—12. ure dopoldne v vodstveni pisarni

v **Vegovi ulici.**

Poučevanje se prične v ponedeljek, dne 19. septembra.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, zborovo petje, (dekliški dečki in dijaški moški zbor.) pouk je brezplačen.

Harmonija, kontrapunkt, solopetje, glasovir, gosli, cello.

Učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 gld. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsakega gojenca 1 gld.

Stariši gojencev morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso še društveniki, plačajo pri vpisu gojenca 2 gld. letne društvenine.

(1361—2)

Odbor.

Prodasti se

dve prav lepi (1393—2)

domači mobili

temno-rdeče barve, jedna 3 1/2, jedna 4 1/2, leta stari, 15 1/2, pesti visoki, najboljše tekalke cele Dolenjske; 4. t. m. pri dirki v St. Jerneju odklikovane, jedna s I. darilom v I. razredu, jedna s I. darilom v II. razredu, obe skupaj z jednim darilom pri gospodski dirki. — Več se izve pri lastniku

Alojziju Baniču

Smlednik, pošta Raka (Dolenjsko).

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiča
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiča.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 4. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 5 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (1044—56)

Niklasa Rudholzerja naslednik

urar in optični zavod
Mestni trg št. 8
v Ljubljani.

Niklaste cilindar-remontoir ure od	4 gld. — kr. naprej.
Srebrne cilindar-remontoir-ure od	6 " — " "
Srebrne damske cilindar-remontoir-ure s srebrnim pokrovom od	7 " — " "
Srebrne remontoir-ure na sidro od	10 " — " "
Srebrne remontoir-ure s 3. srebrnim pokrovom od	10 " 50 " "
Zlate damske remontoir-ure od	14 " 50 " "
Zlate remontoir-ure za gospode od	28 " — " "
Zlate remontoir-ure za gospode z dvojnimi pokrovom od	38 " — " "
Ure na nihalo v skrinjici svetli in temni	9 " — " "
Ure na nihalo v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od	13 " — " "
Ure na nihalo z bitjem četrtink od	27 " — " "
Budilke od	2 " — " "
„Schwarzwalder“ z bitjem pol ur od	3 " — " "

Za dobro blago in za dela se jamči.
Popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo v lastni prodajalnici.

Za morebitne potrebščine se najbolje priporoča z velespoštovanjem (808—24)

Franc Karol Rudholzer.

Dobavitelj kontrolnih ur za o. kr. avstro-ogersko vlado, za Bosno in Hercegovino.

Dr. Friderika Lenglela Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek. Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna. Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kožne pike ter mu daje mladostno barvo; polti podljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, zlatavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lenglela BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. (3—17)
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkovec-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Heun, Dunaj, X.

Izprašana učiteljica

za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, s 6letno prakso in z najboljšimi priporočili, daje **privatni pouk** v predmetih prvih 4 razredov in v **glasovirju**. Več se izve v prodajalni manufakturnega blaga **R. Miklauc-a** v Špitalskih ulicah št. 5. (1359—3)

Jeden ali dva dijaka

iz boljše hiše vzameta se v oskrb, hrano in stanovanje. Dobra, tečna hrana in svetlo, zračno stanovanje. — Povpraša se pri **Minki Obreza**, tapetnika soprogi, Židovska steza št. 4 (nova Godčeva hiša) II. nadstropje. (1403—1)

Zaboji po 5 kil **Grozdje** franko s povzetjem namizno grozdje sladko 2 gld. 10 kr., najfinejše zdravilno grozdje sladko, velikozrnasto 2 gld. 30 kr., sladke melone ali češnje 1 gld. 10 kr. (1400—1)
Lebhart, Beregszasz, 46, Ogersko.

Učenec

vzprejme se takoj v papirno trgovino **Josipa Petrič-a** v Ljubljani. (1397—1)

Štirje dijaki

pod 14 leti se vzprejmó na hrano in stanovanje v **Krakovskih ulicah št. 9.** (1395-1)
Skrbno nadzorovanje, dobra hrana, nizka cena.

Šestošolec v Kranji

želi poučevati kakega dijaka.

Ponudbe pod „6“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1398)

Alice Babnikova, rojena Dominkuš, Maribor, Elisabetstrasse 19, jemlje za prihodnje šolsko leto

deklce v hrano in stanovanje.

Skrbno nadzorstvo, dobra hrana, zračno stanovanje, klavir in poduk na istem na razpolago, francoski občevalni jezik, nizke cene. — Natančneje pri gori imenovani. (1399)

Trgovski pomočnik

popolnoma izurjen v galanterijskem in mešanem blagu, se vzprejme takoj. — Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (1396—1)

Jedno stanovanje

v II. nadstropji za 280 gld. in

jedno stanovanje

v III. nadstropji za 250 gld.

se oddasti 1. novembra t. l.; zadnje se lahko tudi takoj odda.

Povpraša se: Mestni trg št. 17 pri blagajnici v prodajalni. (1363—4)

Skladišče

se odda v najem (1404—1)

na Sv. Petra cesti šte. 40.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da prevzemam in izvršujem točno naročila na **kavo, čaj, olje, riž, makerone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.**

Pošiljatve v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. **krčmarjem, družinam** in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike razpošljam radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dajati blago po tako nizkih kupih, da se ne bojim konkurence. (637—20)

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan v ulici S. Francesco št. 6.

Samo 50 kr. za 2 žrebanji. **Žrebanje že v četrtek!**

Glavni dobitek 100.000 kron 25.000 kron
jedenkrat in 2krat

Srečke jubilejske razstave | **Žrebanje: 15. septembra 1898.**
(1302-4) **à 50 kr.** | **Žrebanje: 22. oktobra 1898.**

priporoča J. C. MAYER, banka v Ljubljani.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse

št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1896 kron 157,805.340—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1896 28,670.916—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) 339,497.900—
Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnic 80,577.950—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“

pri Gvidonu Zeschko-tu. (1463—11)

Brizgalnice

s patentom
proti zmrzlini
priporoča tvrdka

R. A. Smekal
v Čechu,

kateri izključno sama izde-
luje. Te brizgalnice s
patentom proti zmrz-
lini v najhujši zimi ne
premrznejo. Dalje pri-
poroča cevi, pasove, če-
lade, kmetijske stroje
itd. itd. (208-24)

Podružnica: R. A. Smekal v Zagrebu.

Št. 9811.

Razpis.

(1355—3)

Na porodniškem oddelku deželne bolnice, oziroma na c. kr. porodniški
šoli v Ljubljani oddati je

službo babice

z letno plačo 200 gld., z aktivitetno doklado 36 gld. in normalnimi pet-
letnicami iz porodniškega zaklada, z letno nagrado 52 gld. 50 kr. iz učnega
zaklada ter z brezplačnim stanovanjem v zavodu

Prošnje za to službo, katerim je priložiti krstni list, diploma za babice,
zdravniško spričevalo o fizični sposobnosti, spričevalo o npravnem vedenju ter
spričevalo o popolnem znanju slovenskega in nemškega jezika, pošljejo naj se

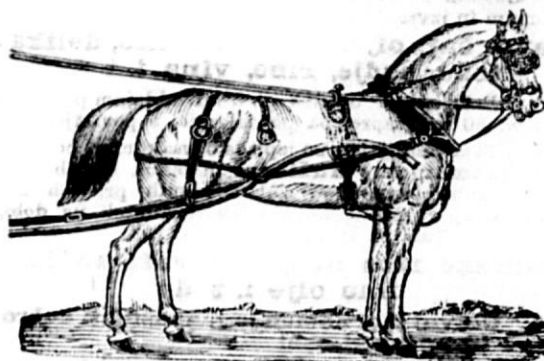
do 22. septembra 1898

vodstvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 1. septembra 1898.

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran
Primožič
jermenar in sedlar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 34.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje jermenarskih in se-
dlarskih proizvodov, katera akusno, trpežno in oeno izdeluje.
Ravno tam velika zaloga različnih konjskih oprem in sedlov,
popolne jezde opreme i. t. d.
Izdelovanje jermen za stroje in mlins. — Vse poprave se dobro
in po ceni izvršujejo. (1057—15)
Zunanja naročila se vestno in točno izvršujejo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Naznanilo.

Na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani (strokovna
šola za obdelovanje lesa z oddelki za pohištveno in stavbinsko mi-
zarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, figuralno podobarstvo, pletarstvo
in javno risarsko šolo, ter strokovna šola za umetno vezenje, šivanje
in pletenje čipek) se prične šolsko leto 1898./99. z dnem

19. septembra t. l.

Vpisovanje za nove učence in učenke se vrši v petek 16. septembra
od 9. — 12. ure zjutraj in od 3. — 5. ure popoldne. Novi učenci se morajo
izkazati z izpustnim izpričevalom ljudske šole in z dokazom da so dovršili
14. leto. Bivši učenci se zglašajo dne 17. septembra.

V javno risarsko šolo se upisuje celo leto vsako nedeljo dopoldne.

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol v Ljubljani.

dne 2. septembra 1898.

(1350—3)

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Pričetek šolskega leta 1898./9.

Na c. kr. ženskem učiteljskem se bodo vpisavale učenke v
vadnico dne 14. septembra od 8. — 11., otroci v otroški vrtec pa istega
dne od 8. — 10. Imena vsprejetih otrok se bodo razglasila v veži dne
15. septembra ob 9. uri.

Gojenke za I. letnik in gojenke, ki imajo delati ponavljalne izpite, se
morajo oglašiti dne 15. septembra od 8. — 11., druge pa dne 19. septembra
od 10. — 12.

Pismeni vsprejemni izpiti se začno dne 16. septembra ob 8.

Na c. kr. moškem učiteljskem se bodo vpisovali učenci v vadnico
dne 14. septembra od 8. — 11. Imena vsprejetih otrok se bodo razglasila v
veži dne 15. septembra ob 9. uri.

Gojenci za I. letnik in gojenci, ki imajo delati ponavljalne izpite, se
morajo oglašiti dne 19. septembra od 8. — 10., drugi pa dne 20. septembra
od 10. — 12.

Vsprejemni izpiti se začno po končanih izpiti na ženskem učiteljskem.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1898.

(1354—3)

Ravnateljstvo.

Št. 8835.

Razpis.

(1229—2)

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z
z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

devet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1898/99, katero se prične dné 4. no-
vembra 1898.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev
in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z
dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prdnost imajo taki kmetijski si-
novi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom,
vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk
v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. plačujoči učenci, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano
in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. eksternisti, ki zunaj šole stanojejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s ko-
lekom 50 kr., se imajo

do 24. septembra 1898

izročiti vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali
srednje šole, zdravniško potrditev o čvrstem telesu in trdnem zdravju in
župniško spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo
starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrše to šolo, le dve leti vojaške
prezentne službe.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 6. avgusta 1898.

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge po

4½%

brez odbitka rentnega davka, kojega
posojilnica sama iz svojega plačuje.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.